

Educació i cultura

Als darrers anys, el món de l'ensenyament al nostre país pateix –especialment el de l'etapa secundària– una crisi greu i profunda. La comunitat educativa ens va donant mostres, periòdicament, d'una situació fràgil que dóna lloc a fracàs escolar, poca motivació per part dels ensenyants i alumnes, baix nivell mitjà de coneixements, mancances estructurals, problemes d'indisciplina i, fins i tot, violència a les aules, etc. Tot plegat ha estat àmpliament exposat en articles periodístics, llibres, fòrums, conferències... i s'han produït manifestacions explícites reclamant a l'administració i a la societat un canvi de rumb que porti a albirar alguna solució en un futur immediat. És evident que aquesta situació no es pot generalitzar a cadascun dels centres d'ensenyament, però es veu com, amb major o menor grau, tots la pateixen, encara que sigui mínimament. Val a dir també que no hi ha només una causa que es pugui imputar a algú. Hi ha el risc de focalitzar l'enuig només en l'Estat, que és qui aprova els plans d'estudi reglats i oficials, o en el model de societat, sempre canviant. Aquesta té avui dia molts estímuls que fan perdre concentració a l'hora d'estudiar i sovint les famílies es desenten de l'educació i ho deixen tot en mans del mestre, sobreprotegint alhora els infants i joves. Cal reconèixer, per altra banda, que el propi professorat hi pot tenir també el seu grau de culpa, deixant-se perdre l'autoritat tradicional i apostant per un model d'ensenyament excessivament divers en matèries, a vegades tou, pretesament divertit i participatiu. La teoria pot ser bona, però la pràctica no s'ha demostrat eficient. Sigui pel que sigui, sembla que ara per ara el nivell impartit és, a grans trets, insuficient.

Tot això ve a tomb perquè ara, durant la tardor, assistim a una iniciativa que pretén que els treballs dels alumnes de batxillerat i cicles formatius de la nostra comarca donin a conèixer les seves recerques i els seus treballs de curs. Es tracta dels premis de recerca per a joves que convoquen i doten el Centre d'Estudis del Bages i la delegació bagenca del Col·legi de Doctors i Llicenciats, inclosos dins del cartell dels Premis Lacetània, coordinats per Òmnium Cultural del Bages. Des de fa una colla d'anys que es van presentant diversos treballs, alguns d'ells molt originals i de gran qualitat. Esdevenen la millor mostra de com l'alumnat, convenientment assessorat i motivat, pot donar uns fruits interessants per a la seva pròpia formació i per a la societat que l'envolta, aportant els resultats de la seva investigació. És una manera de demostrar que la cultura, entesa bàsicament com a esforç i constància, és un element indispensable per millorar l'autoestima personal i col·lectiva i apostar al mateix temps per una societat preparada i intel·lectualment competitiva. No es tracta només de perseguir el títol acadèmic.

Ara bé, cal dir també que si observem l'origen dels treballs participants, tant en la modalitat de ciències socials com en la d'experimentals, veurem que sovint repeteixen, any rere any, els mateixos instituts i els professors tutors. Vol dir això que només una petita part del col·lectiu d'ensenyants és sensible a aquest tipus d'iniciatives? Pensem-hi!